

SELAHATTİN DEMİRTAŞ
JAMAL

Jamal / Selahattin Demirtaş

© Dipnot Yayınları, 2025

© Selahattin Demirtaş, 2025

Dipnot Yayınları 432

ISBN: 978-625-6742-28-4

1. Baskı, Nisan 2025/Ankara

KAPAK RESMİ: Selahattin Demirtaş, 50x70, tuval üzerine akrilik.
Cezaevinde, bu kitap için yaptığı tablo.

KAPAK TASARIMI: Sevinç Şahin

UYGULAMA: Kardelen Akçam

BASKI ÖNCESİ HAZIRLIK: Dipnot Bas. Yay. Paz. San. Ltd. Şti.

BASKI ve CİLT: Yaz Basım Etiket ve Ambalaj Tic. Ltd. Şti.

Kurtköy Mah. Ankara Cad. Yelken Plaza No:289/21 Pendik/İstanbul
(Sertifika No: 53624)

DİPNOT YAYINLARI (SERTİFİKA NO: 48147)

Selanik Cad. No. 82/24 Kızılay / Ankara

Tel: (0 312) 419 29 32 / Faks: (0 312) 419 25 32

e-posta: bilgi@dipnotkitap.com

www.dipnotkitap.com

SELAHATTİN DEMİRTAŞ
JAMAL

*Babam Tahir'e
Dayım Alaattin'e
Yeğenim Fırat'a*

1. BÖLÜM

anladım
nice olsa da
denizde kum, büyük balıkta pul
birleşince edemezmiş küçükleri kendine kul
Arkadaş Z. Özger

Zavallı bir kedinin sırtından para kazanmaya çalışmak pek haysiyetli bir davranış değil, tamam, kabul ediyorum. Ama benim de mide, bağırsak, içkembeden oluşan bir karnım var ve onu doyurmam gerek, yarına kadar hayatta kalsam yeter. Yarından sonrası mı? Öbür güne kadar hayatta kalmaya çalışırım tabii ki. Ama şanını sokaklara borçlu bir kedinin sırtından para kazanma işinin gelecek vadettiği pek söylenemez. İşe daha bugün başlamama rağmen kendini veli ve nimetten sayan müşteriler de şahsiyet sahibi kedi de sorun çıkarmaya başladı. Neymiş, sokakların kralı bir kedinin sırtını okşatmak için para istenir miymiş? Yok hayvana yazık değil miymiş, yok beni zabıtaya şikayet edeceklermiş. Oysa bu işten herkes kazançlı çıkacaktı;

gel gör ki bu millete laf anlatmak deveye hendek atlatmaktan daha zor, yeminle. Aslan parçası kedi, sırtı okşandığı için stres atacak, memnun olacaktı. İnsanlar pamuk şekeri kedinin sırtını okşayarak stres atacak, memnun olacaktı. Ben de kişi başı 10 TL alıp stres atardım ve memnun olurdum, fena mı? Kediler yüz değişik ses, köpekler on değişik ses çıkarabilirler. Ama benim işe aldığım kedi gün boyunca “mırrr” dışında ses çıkarmayıp tırnaklarını göstererek herkesi tırmalamayı kafaya taktığından tek bir müşteriden bile para alamadım.

Kedi benim gibi sokakta yaşıyor. Onun da evi, arabası, ayakkabısı yok. Cep telefonu, sevgilisi, parası ve papyonu yok. Papyon önemli, bulabilseydim ikimize de takacaktım, kaliteli müşteri ciddiyete önem verir. Neyse ki yeni işletmem için kartondan bir tabela yapabildim. Büfeciden emaneten alıp geri vermediğim kalemle üstüne “Kedi Sırtı Okşatmacısı – 10 TL” yazarak “Haydi Bismillah,” dedim. İstiklal Caddesinde tabelayı önüme koyup duvara yaslanarak oturdum. Gelen geçen herkes altın yumurtlayan horoza bakar gibi hayretle bana bakmaya başladığında tuhaflığı fark ettim: kedi yok! Kedi bulmayı unutmuşum! Bu yeni işe kendimi nasıl bir heyecanla kaptırdıysam artık, kedi olmadan işletmeyi faaliyete sokmuşum. Sonra bir koşu gittim, ara sokaktan, onur timsali bu kediyi bulup ensesinden tuttuğum gibi işe aldım. Bu arada kedilerin incecik kulağında otuz iki kas vardır. Marilyn Monroe’nun da altı ayak parmağı var deniliyorsa da küliyen yalan zaten, ama konumuzla alakalı değil.

Gün boyunca tek kuruş kazanamadan mağazayı kapatıyordum ki genç bir kadın 20 TL karşılığında işletmeyi

devralmayı teklif etti, böylece hiç değilse iki ekmek parası çıkarabildim. Anılarımdan süzülüp gelen misk-ü amber misali güzel kokulu kadın önce eğilip narin parmaklarıyla kediye sevmeye başladı, bir an göz göze geldiğimizde ürktü ve biraz geri çekildi; en sonunda da tabelayı görüp makul teklifi yapınca anlaşılabildik. “Bu senin mi yoksa sokak kedisi mi?” diye sordu önce. “İkimiz de sokak canlısıyız, sokakta kimse birbirinin sahibi değildir, herkes özgürdür. Senin o dediğin mülkiyetçiliktir ve bu, kapitalizmin yutturduğu bir barbarlıktır,” diye artistik puanı yüksek bir cevap verdim. “Vaaayy!!!” diye büyük bir hayretle ve yavaşça doğruldu, Hababam Sınıfının Mahmut Hocası gibi ellerini göğsünde kenetleyip “Peki senin yaptığın da kediye sömürmek değil mi?” diyerek lafı gediğine koyduğunu sandığı anda, “Hiç de bile. Biz birlikte çalışıp, birlikte üreterek, birlikte tüketiyoruz. Eğer para kazanırsam tavuk döner alırım ve yarısını da aha bu emekçi kediye veririm,” dedim ve apışıp kaldı güzel bakışlı, güzel kokulu, narin elli, ince belli kadın. “Şaşkınım valla,” dedi, “ilk defa sokakta yaşayan bir sosyalist görüyorum,” diye de ekledi. Lenin gibi kaşlarını çatıp sertçe bakarak, “Niye? Sosyalistleri büyük şirketlerin başında, plazalarda görünce şaşırmıyorsun da sokaklarda görünce mi tuhaf oluyor?” dedim ve gülünce yüzünde güller açan kadının inci dişli güzel ağzı açık kaldı. “Tamam o halde Bay Sosyalist, sana 20 TL vereyim, sen kendine yiyecek bir şeyler alırsın, ben de bu kediye sahiplenirim. Zaten evde bir kedi beslemeyi düşünüyordum, bu da pek sevimliymiş, bunu alayım bari,” diyerek ahlaksız teklifini yapmış oldu.

Önce uzun uzun kadının kuş üvezi yaprağı yeşili gözlerinin içine baktım, sonra minik kediye baktım, haysiyetli kedi bana bakmadı; karşıdaki tavuk dönerciye baktım ve “Yemişim sosyalizmini hanımefendi, 20 TL ver, üretim araçlarının tümü senindir,” dedim. Kadının gözlerinin içi güldü. Gülmek için on yedi adaleye, surat asmak içinse kırk üç adaleye ihtiyaç vardır. Yani teknik olarak surat asmak, gülmekten zordur. Ben de ayağa kalkıp anlaşılanın seremonisini tamamlamak üzere kadına elimi uzattım, “Adım Jamal, hayırlı olsun,” dedim. Kadın şaşırdı, “Jamal mı? Türk değil misin?” diye sordu. “Hayır, ben Kürdüm, Ayrıyım, annem adımı yanlışlıkla Cemal koymuş, ben de düzeltip Jamal yaptım,” diye uydurdum. Aslında bir zamanlar benim gibi sokakta yaşayan, çok sevdiğim Yemenli bir arkadaşımın miras kaldı bu isim ama bu güzellik kraliçesine bunu söylemenin alemi yok. Kadın kirden kararmış elimi iğrenmeden ve içtenlikle sıkarken “Benim adım da Arus, Ermeniyim ve köken olarak Araratlıyım, annem adımı yanlışlıkla İris koymuş ama ben az önce düzelttim,” dedi. Çayırıları, çimenleri, papatyaları ve bildiğim bütün mutluluk şarkılarını kısıp kısıp o muhteşem gülüşü aklımı başımdan aldı. Üzerine telefon numarasını yazdığı 20 TL’yi elime tutuşturdu, ihanete uğrayarak satılmış kediyi de kucaklayıp “Beni ara, acelem var,” dedi ve gitti. Bir sokak kedisini satacak kadar benliğimi kaybetmeme sebep olan Arus’la tanışmamız işte böyle oldu. Kaybedeceğim tek şeyin benliğim olmayacağını henüz bilmiyordum elbette.

* * *



Şarkıyı karekoddan okutup dinleyebilirsiniz.